

**JAVNA AGENCIJA ZA CIVILNO LETALSTVO
REPUBLIKE SLOVENIJE**

**VZOREC
PISNIH IZPITNIH VPRAŠANJ**

**DOVOLJENJE
ULN JADRALNO LETALO**

December 2018

OSNOVE TEORIJE LETENJA (A)

A-01 Vpadni kot je kot med:

- a) tetivo profila in smerjo zračnega toka.
- b) trajektorijo zrakoplova in horizontom.
- c) vzdolžno osjo zrakoplova in tetivo profila.

A-02 Vitkost krila je razmerje med:

- a) razponom kril in srednjo globino krila.
- b) tetivo in razponom kril.
- c) uporom in vlečno silo.
- d) debelino in tetivo profila.

A-03 Katera od točk na sliki polare krila označuje vpadni kot najboljšega planiranja (finesse)? *(glej prilogo 1!)*

- a) Točka 2.
- b) Točka 4.
- c) Točka 5.
- d) Točka 6.

A-04 Kako se pri povečevanju vpadnega kota do kritičnega vpadnega kota vede center potiska normalnega profila?

- a) Pomika se nazaj.
- b) Ne menja svoje lege.
- c) Pomika se navzgor.
- d) Pomika se naprej.

A-05 V katero smer rotirajo vrtinci na koncih krila?

- a) Sournu na levem in protiurno na desnem vrhu krila, gledano v smeri leta.
- b) Protiurno na levem in sourno na desnem vrhu krila, gledano v smeri leta.
- c) Od spodnje zadnje strani krila v smeri navzgor in naprej, tako da je os vrtincev vzporedna z nosilcem krila.

A-06 Vpadnemu kotu najboljše finesse zrakoplova ustreza izraz:

- a) $(C_y)_{\max}$.
- b) $(C_y/C_x)_{\max}$.
- c) $(C_y)_{\min}$.
- d) $(C_y^3/C_x^2)_{\max}$.

A-07 Katera (i) od oznak na shemi drsnega leta označuje (ta) vpadni kot?
(glej prilogo 2!)

- a) Oznaki 5 in 7.
- b) Samo oznaka 6.
- c) Samo oznaka 5.
- d) Oznaki 6 in 7.

A-08 Kako vpliva povečanje obtežbe krila na minimalno hitrost zrakoplova? Minimalna hitrost:

- a) je večja.
- b) je manjša.
- c) ostane nespremenjena, ker je odvisna izključno samo od nagiba zavoja.
- d) ostane nespremenjena, ker je odvisna samo od nagiba zavoja in položaja zakrilc.

A-09 Ali pride do zloma vzgona na krilu določenega zrakoplova vedno pri istem vpadnem kotu?

- a) Ne, ker pride do zloma vzgona na krilu vedno pri isti hitrosti, ne pa pri istem vpadnem kotu.
- b) Da, vedno.
- c) Ne, ker je minimalna hitrost odvisna od mase zrakoplova in nagiba zavoja.

A-10 Pri jadranju na pobočnem vzgorniku praviloma letimo s hitrostjo

- a) kar se da blizu minimalni hitrosti.
- b) najboljše finese.
- c) najmanjšega padanja.
- d) preskoka.

A-11 Koliko znaša lastno padanje jadralnega letala pri hitrosti 90 km/h?
(glej prilogo 3!)

- a) 0,8 m/sec.
- b) 1,0 m/sec.
- c) 1,25 m/sec.
- d) 1,5 m/sec.

A-12 Kakšen je v letu brez nagiba sekundarni učinek odklona smernega krmila letala oz. jadralnega letala v levo?

- a) Nagibanje v levo.
- b) Nagibanje v desno.
- c) Smerno krmilo nima nobenega sekundarnega učinka.

A-13 Katera je tista največja potovalna hitrost, na katero lahko računamo pri danem jadralnem letalu v pogojih brez vetra in s povprečnimi termičnimi vzgorniki 1 m/sec (vzdolnikov med dviganji ne upoštevamo)? (glej prilogo 3!)

- a) 50 km/h.
- b) 30 km/h.
- c) 25 km/h.
- d) 22 km/h.

A-14 Stabilnost zrakoplova okoli prečne osi (vzdolžna stabilnost) je med ostalim zagotovljena:

- a) z učinkom in izvedbo vodoravnih repnih ploskev.
- b) z V- prelomom kril.
- c) s spremenljivim konstrukcijskim kotom kril.
- d) s puščičasto tlorisno obliko kril.

A-15 Kaj je posledica odklona krilca navzdol?

- a) Povečanje vzgona in upora.
- b) Občutna sprememba momenta okoli prečne osi.
- c) Samo povečanje vzgona.
- d) Samo povečanje upora.

A-16 Pri izvlečenju zakrilc se poveča zakrivljenost profila krila. Kako to vpliva na vzgon in upor zrakoplova?

- a) Oba se povečata.
- b) Oba se zmanjšata.
- c) Vzgon se poveča, upor pa zmanjša.
- d) Vzgon se zmanjša, upor pa poveča.

A-17 Ena od glavnih nalog zakrilc v doletu in pri pristajanju je:

- a) zmanjševanje vzgona, kar omogoča bolj strm dolet.
- b) povečevanje kota spuščanja, ne da bi pri tem hitrost naraščala.
- c) omogočiti zrakoplovu dotik tal pri višji indicirani hitrosti.
- d) zmanjševanje kota spuščanja, ne da bi pri tem hitrost naraščala.

KONSTRUKCIJE IN MATERIALI (K)

K-01 Kako imenujemo izvedbo krila, kjer je konstrukcijski kot profila na koncu manjši od konstrukcijskega kota profila v korenu?

- a) Geometrijsko zvitje krila.
- b) V- prelom krila.
- c) Puščica krila.
- d) Aerodinamično zvitje krila.

K-02 Zaradi zvitja krila:

- a) se zračni tok najprej odlepi od profila na koncu krila; inducirani upor je manjši.
- b) se zračni tok najprej odlepi od profila v korenu krila; inducirani upor je manjši.
- c) se zračni tok najprej odlepi od profila v območju krilc; inducirani upor je večji.
- d) so potrebne večje repne površine, ker je krilo manj stabilno; oblikovni upor je manjši.

K-03 Kako je v normalnem letu obremenjena opornica na spodnji strani krila zrakoplova?

- a) Vzvojno.
- b) Natezno.
- c) Tlačno.
- d) Upogibno.

K-04 V kateri legi se nahaja ročica klasičnega trimerja, če je ploskev trimerja na višinskem krmilu odklonjena navzdol?

- a) V nevtralni legi.
- b) V prednji legi.
- c) V zadnji legi.

K-05 Umetna smola za gradnjo zrakoplovov:

- a) je sama po sebi visokonosilna in se ji steklena vlakna dodajajo samo kot polnilo zaradi zmanjševanja mase in cene končnega izdelka.
- b) ima kot surovina neomejen rok uporabnosti.
- c) je enokomponentna surovina, ki se prične hitro strjevati, če pride v stik z zrakom.
- d) ima vlogo veziva, medtem ko večino obremenitev prenašajo steklena vlakna, ki imajo vlogo armature.

K-06 Kako negujemo barvo na jadralnem letalu?

- a) Barva na jadralnem letalu ne potrebuje posebne nege, zato zadošča redno pranje z avtomobilskim šamponom.
- b) Jadralno letalo po vsakem pranju premažemo s tekočino, v kateri je raztopljen čebelji vosek, in spoliramo z mehko krpo.
- c) Jadralno letalo po vsakem pranju premažemo s silikonskim premazom in spoliramo do visokega sijaja.
- d) Barva na jadralnem letalu ne potrebuje posebne nege, zato zadošča redno pranje z učinkovitim detergentom in občasno mazanje s silikonsko parketno pasto.

K-07 V kabini jadralnega letala je modro pobarvana ročica:

- a) zračnih zavor.
- b) trimerja.
- c) vlečne kljuke.
- d) odmetavanja pokrova kabine.

K-08 Na kakšen moment privijamo na ultralahkem zrakoplovu jeklene vijake premera 6mm, privite v duralove osnove?

- a) 0,9 kg/m.
- b) 1,2 kg/m.
- c) Samo toliko, da se aluminij ne upogne.
- d) 2,4 kg/m.

K-09 Kalibrirana hitrost (CAS) je enaka dejanski zračni hitrosti (TAS) zrakoplova:

- a) na morskem nivoju pri tlaku 1013,2 hPa in temperaturi 15°C.
- b) samo na višini letališča pri standardnem tlaku in temperaturi.
- c) na vsaki višini, kjer je temperatura standardna.
- d) samo na morskem nivoju, če je temperatura 0°C.

K-10 Kaj se dogaja s pravo višino zrakoplova v primeru, ko le-ta pri stalni indikaciji višinomera in stalni nastavitvi leti od področja visokega zračnega tlaka proti področju nizkega zračnega tlaka?

- a) Pada.
- b) Raste.
- c) Ni definirano.
- d) Ostaja nespremenjena.

K-11 Katera od navedenih trditev, ki zadevajo zaščito zunanosti in notranosti cevi ultralahkih zrakoplovov pri večini vrst zaščite površine (barvanje, galvaniziranje, cinkanje), je pravilna? Cevi so:

- a) zunaj in znotraj enako zaščitene.
- b) znotraj bolje zaščitene kot zunaj.
- c) znotraj slabše zaščitene zunaj.
- d) zaščitene le zunaj.

K-12 Katere podatke mora pilot obvezno nastaviti na električni variometer totalne energije v SC modu?

- a) Nobenih.
- b) Veter in jakost dviganj.
- c) Minimalno dušenje in jakost dviganj.
- d) Jakost dviganj in maso jadralnega letala oziroma obtežbo kril.

K-13 Tekočina v magnetnem kompasu služi:

- a) temperaturni kompenzaciji.
- b) dušenju nihanja kompasne rože.
- c) zmanjševanju magnetne inklinacije.
- d) lažjemu odčitavanju instrumenta, ker deluje kot povečevalno steklo.

K-14 Kaj pomeni kazenje kontrolnika leta, če sta kazalec in kroglica oba odklonjena v desno, kot to kaže slika B?

(glej prilogo 5!)

- a) Levi zavoj, drsenje navzven.
- b) Desni zavoj, drsenje navzven.
- c) Levi zavoj, drsenje navznoter.
- d) Desni zavoj, drsenje navznoter.

LETALSKI INŠTRUMENTI (G)

G-01 Kakšen pomen ima zeleni lok na skali instrumenta v zrakoplovu?

- a) Nevarno območje.
- b) Območje hitrosti za uporabo podvozja in zakrilc.
- c) Območje normalne uporabe.
- d) Največja dovoljena vrednost.

G-02 Kateri tlak zajema ustje pitotove cevi?

- a) Skupni tlak ($p+q$).
- b) Statični tlak (p).
- c) Dinamični tlak (q).
- d) Kompenzacijski tlak ($p-q$).

G-03 Kako deluje mehanični brzinomer zrakoplova?

- a) Vstopni zrak pod tlakom premika vzvodovje, ki odklanja kazalec brzinomera.
- b) Razlika v tlakih zraka z dveh ločenih izvorov deluje na membrano, ki pritiska na prenosni mehanizem, ki odklanja kazalec brzinomera.
- c) Skupni tlak zraka vrta turbinico, ki je zobniško povezana s kazalcem brzinomera.

G-04 Katere višine kaže višinomer zrakoplova, če je nastavljen na tlak QNH?

- a) Absolutne višine.
- b) Relativne višine.
- c) Dejanske višine nad terenom.
- d) Nivoje leta.

G-05 Kaj je lahko vzrok temu, da višinomer parkiranega zrakoplova kaže zvečer n.pr. 350 ft, drugo jutro pa 400 ft?

- a) Ponoči je zračni tlak padel.
- b) Višinomer ni več natančen in ga je potrebno poslati na testiranje.
- c) Višinomer je pokvarjen.
- d) Ponoči je zračni tlak narastel.

G-06 Kateri instrumenti spadajo med žiroskopske instrumente?

- a) Merilec hitrosti in magnetni kompas.
- b) Libela in magnetni kompas.
- c) Merilec vzdolžnega naklona in magnetni kompas.
- d) Kontrolnik leta in umetni horizont.

G-07 Kako deluje v spuščanju variometer s krilcem?

- a) Zunanji tlak pada, kar povzroča indikacijo spuščanja.
- b) Tlak v delu ohišja variometra za krilcem, ki se izenačuje z atmosferskim tlakom skozi ozko špranjo med krilcem in steno, zamuja v primerjavi s tlakom na na sprotni strani krilca, zaradi česar se krilce odkloni, kar se prenaša na instrument kot padanje.
- c) Razlika med skupnim in statičnim tlakom se prenaša na membransko škatlico, njeno raztezanje pa na kazalec instrumenta.
- d) Tlak v ohišju variometra pada, zato se pomično krilce odkloni, kar se prenaša na instrument in bere kot padanje.

G-08 Kaj kaže variometer totalne energije, ko prileti jadralno letalo v vzgornik in prične pilot zmanjševati hitrost?

- a) Hitrost vzgornika.
- b) Hitrost vzgornika minus lastno padanje jadralnega letala.
- c) Ničlo.
- d) Navpično hitrost jadralnega letala glede na točko na tleh.

G-09 Kako popravimo nekoordinirani desni zavo, če je kroglica kontrolnika leta odklonjena v levo?

- a) Povečamo nagib ali pa zmanjšamo hitrost zavijanja po smeri.
- b) Povečamo odklon smernega krmila v desno.
- c) Zmanjšamo nagib.
- d) Zmanjšamo nagib ali pa povečamo hitrost zavijanja po smeri.

LETALSKA NAVIGACIJA (N)**N-01 Kateri točki na zemeljski obli določata zemljino os?**

- a) Severni geografski in severni magnetni pol.
- b) Severni in južni geografski pol.
- c) Severni in južni magnetni pol.
- d) Ekvator-polobla.

N-02 Veliki krog na zemljini obli je presek med površino zemlje in ravnino, ki poteka skozi:

- a) središče zemlje in je vedno pravokotna na zemljino os.
- b) središče zemlje in je vedno poševna na zemljino os.
- c) središče zemlje in oklepa z zemljino osjo poljuben kot.
- d) dve poljubni točki na Zemljinem površju; presek s površjem zemlje je najkrajša razdalja med dvema točkama.

N-03 Kateri krogi iz zemljepisne mreže so hkrati ortodrome in loksodrome?

- a) Samo vzporedniki.
- b) Poldnevnik in ekvator.
- c) Samo poldnevnik.
- d) Samo ekvator.

N-04 Koliko znaša zemljepisna širina točke točke B, ki leži 240 NM severno od točke A z zemljepisno širino 62° 33' 00" N?

- a) 58° 33' 00" N.
- b) 86° 33' 00" N.
- c) 66° 33' 00" N.
- d) 64° 33' 00" N.

**N-05 Zemljepisni koordinati vojaškega letališča Greenbank na karti sta:
(glej prilogo 7!)**

- a) N 44° 52,2' in W 78° 58,8'.
- b) N 44° 07,8' in W 79° 01,2'.
- c) N 44° 07,8' in W 78° 58,8'.
- d) N 44° 52,2' in W 79° 01,2'.

N-06 Koliko centimetrov znaša razdalja 220 km na karti v merilu 1:500 000?

- a) 110 cm.
- b) 11 cm.
- c) 44 cm.
- d) 40,4 cm.

N-07 Kolika je dolžina rutnega segmenta F-D na karti?

(glej prilogo 7!)

- a) 29 km.
- b) 21NM.
- c) 29 SM.
- d) 29 NM.

N-08 Katera oznaka v trikotniku vetra na sliki pomeni deviacijo kompasa?

(glej prilogo 8!)

- a) Oznaka 5.
- b) Oznaka 8.
- c) Oznaka 9.
- d) Oznaka 10.

N-09 Linije na geografskih kartah, ki povezujejo točke z ničelno magnetno deklinacijo, imenujemo:

- a) izogone.
- b) izokline.
- c) agone.
- d) akline.

N-10 Pri pretvarjanju magnetnega potnega kota v pravi potni kot mora pilot:

- a) prišteti vzhodno magnetno deklinacijo, ne glede na veter.
- b) prišteti zahodno magnetno deklinacijo, ne glede na veter.
- c) odšteti vzhodno magnetno deklinacijo, če je kurz zrakoplova 360°.

N-11 Kako se izračuna magnetni kurz?

- a) Pravi kurz plus/minus deklinacija.
- b) Pravi potni kot plus/minus deklinacija.
- c) Pravi potni kot plus/minus deviacija.
- d) Magnetni potni kot plus/minus deviacija.

N-12 Pri izvajanju zavojev z zrakoplovom na severni polobli je potrebno upoštevati, da magnetni kompas v južnih smereh:

- a) kaže točno.
- b) prehiteva, ne glede na smer zavijanja.
- c) prehiteva v levem in zaostaja v desnem zavoju.
- d) prehiteva v desnem in zaostaja v levem zavoju.
- e) zaostaja, ne glede na smer zavijanja.

N-13 Hitrost vetra 10 m/sec je približno:

- a) 40 kt.
- b) 20 kt.
- c) 5 kt.
- d) 2,5 kt.

N-14 Dolžina rute od točke X do točke Y preko vmesne kontrolne točke Z je 84 km. Zrakoplov je za let od točke X do vmesne kontrolne točke Z, ki je od točke X oddaljena 35 km, potreboval 50 minut. Koliko časa bo torej trajal let od točke X do točke Y?

- a) 45 minut.
- b) 2 uri.
- c) 50 minut.
- d) 1 uro in 10 min.

N-15 Katere smeri normalno selektiramo pri osnovni nastavitvi GPS?

- a) Ortodromske.
- b) Prave.
- c) Magnetne.
- d) Kompasne.

LETALSKA METEOROLOGIJA (M)**M-01 Kateri so zaporedni sloji atmosfere?**

- a) Strato-, tropo-, mezo-, jonosfera.
- b) Strato-, tropo-, jono-, mezosfera.
- c) Tropo-, strato-, mezo-, jonosfera.
- d) Tropo-, jono-, strato-, mezosfera.

M-02 Koliko znaša temperatura zraka na višini 2.500 m, če je temperatura zraka na nadmorski višini 500 m 15°C in če prepostavimo, da velja navpični termični gradient Mednarodne standardne atmosfere (ICAO)?

- a) +4°C.
- b) +2°C.
- c) 0°C.
- d) -2°C.

M-03 Izraz "rosišče" pomeni temperaturo:

- a) pri kateri vedno pride do pojava rose.
- b) do katere se mora ohladiti zrak, da postane zasičen z vlago.
- c) pri kateri je kondenzacija enaka izparevanju.

M-04 Kaj od navedenega je merilo stabilnosti atmosfere?

- a) Zračni tlak.
- b) Termični gradient.
- c) Temperatura pri tleh.
- d) Jakost vetra.

M-05 Katero vrednost ima gostota zraka po Mednarodni standardni atmosferi (ICAO)?

- a) 1,239 g/L.
- b) 1,226 g/m³.
- c) 0,001293 g/m³.
- d) 1,226 kg/m³.

M-06 Katera od naslednjih vrst oblakov se razteza skozi vsaj tri nivoje oblakov?

- a) CI.
- b) ST.
- c) AC.
- d) CB.

M-07 Kakšne vrednosti imajo v primeru megle temperatura zraka, rosišče, "spread" in relativna vlažnost?

- a) Temperatura zraka je različna od rosišča, "spread" je velik, relativna vlažnost je visoka.
- b) Temperatura zraka je enaka rosišču, "spread" je majhen, relativna vlažnost je zmerna.
- c) Temperatura zraka je enaka rosišču, "spread" je enak ničli, relativna vlažnost je blizu ali enaka 100%.
- d) Vrednosti temperature zraka, rosišča in relativna vlage so enake, "spread" je velik.

M-08 Je toča nevarna jadralnim letalom?

- a) Ne, v nobenem primeru.
- b) Da, ker se lahko zrna toče prilepijo na profil in tako pokvarijo obtekanje krila.
- c) Da, vendar samo če gre za starejša lesena jadralna letala.
- d) Da, v vsakem primeru, ker lahko hudo poškoduje vsak zrakoplov.

M-09 Če je veter pri tleh 330/20, potem je veter na višini 1.500 m najbrž:

- a) 350/30.
- b) 310/30.
- c) 350/15.
- d) 310/15.

M-10 Dopoldne so se razvili kumulusi, opoldne pa je nebo z njimi že močno prekrito. V takšnem primeru moramo najbolj verjetno računati na:

- a) razširitev kumulusov v stratuse nad inverzijo spuščanja.
- b) razvoj kumulusov v kumulonimbuse in pojav neviht.
- c) razpad kumulusov in pojav plave termike.
- d) pokrivanje s cirostratusi in altostratusi in razpad kumulusov.

M-11 V katerem področju zračnega tlaka se zračne mase spuščajo in kakšno je tam ravnotežno stanje atmosfere?

- a) V anticiklonu; stabilno stanje.
- b) V ciklonu; stabilno stanje.
- c) V anticiklonu; labilno stanje.
- d) V ciklonu; labilno stanje.

M-12 V katero stran spremeni veter svojo smer na severni polobli po prehodu tople in v katero smer po prehodu hladne fronte?

- a) V desno po prehodu tople in v levo po prehodu hladne fronte.
- b) V levo po prehodu tople in v desno po prehodu hladne fronte.
- c) V levo po prehodu tople in enako po prehodu hladne fronte.
- d) V desno po prehodu tople in enako po prehodu hladne fronte.

M-13 Na kateri razdalji pred prihajajočo toplo fronto se praviloma pojavijo prvi cirostratusi in altostratusi?

- a) 40-60 km.
- b) 60-80 km.
- c) 100-120 km.
- d) 400-800 km.

M-14 Pilot, ki je v pogojih močnega vetra padel iz sicer natančno centriranega termičnega vzgornika, bo verjetno našel isto dviganje:

- a) v smeri proti vetru.
- b) v smeri z vetrom.
- c) točno pod oblakom.
- d) pod sončno stranjo oblaka.

M-15 Jakost termičnega vzgornika je odvisna od:

- a) začetne temperaturne razlike in termičnega gradienta.
- b) dnevne vrednosti suhoadiabatskega gradienta.
- c) začetne temperaturne razlike in dnevne vrednosti suhoadiabatskega gradienta.
- d) dnevnih vrednosti suhoadiabatskega in vlažnoadiabatskega gradienta.

POSTOPKI V SILI IN PRVA POMOČ (F)

F-01 Kaj ukrenemo kot pilot jadralnega letala v aerzapregi, če je vlečno letalo še na tleh, jadralno pa se je že odlepilo od tal in ga bočni veter zanaša v levo?

- a) Usmerimo nos jadralnega letala v veter za toliko, da letimo točno za vlečnim letalom.
- b) Nagnemo jadralno letalo v desno in tako z drsenjem v desno ostajamo v smeri leta vlečnega letala.
- c) Počakamo, da se vlečno letalo odlepi od tal in šele potem pričnemo s s postopkom korekcije zanosa zaradi vetra.

F-02 Najbolj pomembna stvar pri izven letališkem pristanku z jadralnim letalom je:

- a) odločiti se za pristanek do višine 200 m nad terenom.
- b) izbrati teren za pristanek v bližini naselja.
- c) pravočasno se odločiti za pristanek.
- d) izbrati teren za pristanek z dobrim dovozom za transportni voz.

F-03 Katera od navedenih trditev, ki zadevajo izven letališki pristanek z jadralnim letalom, je pravilna?

- a) Priporočljivo je pristajati na pašnik.
- b) Vedno pristajati proti vetru, ne glede na to, če se teren spušča.
- c) Če ima teren vzdolžni nagib, je praviloma bolje pristajati navkreber, ne glede na morebitni hrbtni veter.

F-04 V kateri smeri pristajamo z jadralnim letalom pri izven letališkem pristanku na teren z izrazitim vzdolžnim nagibom?

- a) Vedno navzgor, ne glede na veter.
- b) Navzgor, če je pri tem veter v čelo.
- c) Navzdol, če je pri tem veter v čelo.
- d) Na teren z vzdolžnim nagibom ni varno pristajati.

F-05 Kaj bi kot pilot jadralnega letala ukrenili, če bi pri izven letališkem pristanku v končnem doletu nenadoma zagledali pravokotno na smer leta vod visoke napetosti?

- a) Na vsak način bi poizkusil preskočiti žice.
- b) V vsakem primeru bi preletel pod žicami, po možnosti blizu stebra.
- c) Približal bi se žicam z malo hitrostjo, da bi bil drsni kot boljši.
- d) Preletel bi pod žicami, če se jih ne bi dalo več preskočiti, in če je glede na višino žic od tal to mogoče izvesti brez nevarnosti.

F-06 Kako bi v sili pristali z jadralnim letalom na vodo?

- a) Brez zračnih zavora in z minimalno hitrostjo.
- b) Iz blagega drsnega leta in s povečano hitrostjo.
- c) Neposredno pred dotikom vodne gladine povlečemo palico "na sebe", da se najprej potopi v vodo rep zrakoplova.
- d) V klisadi, da krilo zrakoplova prvo prestreže udarec.

F-07 Katera metoda je najprimernejša za zapuščanje jadralnega letala s padalom na malih višinah in pri hitrostih do 150 km/h?

- a) Samoizmetavanje.
- b) Iz hrbtnega leta.
- c) Predčasno odpiranje.
- d) Izvlek.

F-08 V izogib poškodbam je potrebno doskočiti s padalom:

- a) z razmaknjenima nogama in močno pokrčenimi kolena.
- b) s stisnjenima nogama in nekoliko pokrčenimi kolena.
- c) z iztegnjenima nogama, z rokama pred obrazom in s počepom ublažiti udarec pri doskoku.
- d) tako, da z rokama objamemo močno pokrčeni nogi, da lahko kar najbolje ublažimo udarec pri doskoku.

F-09 Kdo je dolžan po svojih močeh in znanju pomagati ponesrečenim v nezgodi?

- a) Samo zdravstveni delavci.
- b) Vsakdo, ki se najde na mestu nesreče.
- c) Samo tisti, ki takšno pomoč obvlada.

F-10 Katere so tiste poškodbe, pri katerih je poškodovanemu med čakanjem na zdravniško pomoč dovoljeno dati osvežilne napitke?

- a) Poškodbe trebuha.
- b) Opekline in hude krvavitve.
- c) Nezavesti.

F-11 Kakšna je barva kože in ustnic poškodovanca, ki se duši?

- a) Bleda.
- b) Rožnata.
- c) Pomodrela.

F-12 Kateri je tisti razlog, zaradi katerega poškodovanemu, ki hudo krvavi iz rane na vratu, ne moremo napraviti zanesljive kompresijske obveze?

- a) Poškodovani je navadno vedno nemiren.
- b) Poškodovani bi se lahko zadušil.
- c) Zadostuje navaden povoj.

F-13 Kakšen je pravilen položaj za nezavestnega poškodovanca, ki diha in mu utripa srce?

- a) Na hrbtu z dvignjenim zglavjem.
- b) Na hrbtu s podloženimi koleno.
- c) Na boku z obrazom proti tlom.

F-14 Koliko časa je potrebno izvajati umetno dihanje?

- a) Dokler poškodovani ne prične dihati sam, oziroma vsaj 2 uri, če prej ne pride zdravnik.
- b) Dokler se ne utrudimo.
- c) Največ pol ure.

F-15 Kako oskrbimo večjo rano?

- a) Izperemo jo z razkužilom in jo nato posujemo s praškom.
- b) Nanjo ne dajemo ničesar in jo le sterilno obvežemo.
- c) Izpiramo jo s hladno vodo.

F-16 Kako ravnamo pri nujenju prve pomoči v primeru opeklina roke in zapestja?

- a) Hladimo z vodo in sterilno obvežemo.
- b) Namažemo z mazilom in obvežemo s prvim povojem.
- c) Obvežemo samo suho sterilno.

F-17 Po kakšnem vrstnem redu ukrepamo pri nujenju prve pomoči nezavestnemu poškodovanemu z odprtim zlomom desne goleni?

- a) Obrnemo ga na bok, obvežemo rano, imobiliziramo zlom.
- b) Obvežemo ramo, obrnemo ga na bok, imobiliziramo golen.

F-18 Zakaj je potrebno posebno previdno prenašati poškodovanega, pri katerem sumimo, da ima poškodovano hrbtenico?

- a) Da mu ne bi poškodovali hrbtni mozeg.
- b) Da mu ne bi povzročali dodatne bolečine.
- c) Da ne bi izkrvavel.

F-19 Kaj je potrebno storiti, če je poškodovani nemiren, čeprav leži na boku, hrope in je pomodrel?

- a) Ne čakamo več na reševalce, ampak ga sami odpeljemo s svojim osebnim avtomobilom.
- b) Poskusimo ga obuditi z rahlimi udarci po licih.
- c) Potisnemo mu spodnjo čeljust naprej, ker je morda jezik zdrknil nazaj in mu maši dihalne poti.

RADIOFONIJA (R)

R-01 Pilot jadralnega letala OE-5624 začne prvi kontakt s kontrolnim stolpom letališča Ljubljana z:

- a) OSCAR-TWO-FOUR, LJUBLJANA TOWER, GOOD AFTERNOON.
- b) THIS IS OSCAR-TWO-FOUR, GOOD AFTERNOON.
- c) LJUBLJANA TOWER, OSCAR-ECHO-FIVE-SIX-TWO-FOUR, GOOD AFTERNOON.
- d) OSCAR-ECHO-FIVE-SIX-TWO-FOUR, LJUBLJANA TOWER, GOOD AFTERNOON.

R-02 Kaj pomeni izraz "FLIGHT LEVEL"?

- a) Tlačni nivo na osnovi lokalnega QNH.
- b) Nivo v atmosferi, ki se uporablja za navpično razdvajanje zrakoplovov in je določen z nastavitvijo višinomera na lokalni QNH.
- c) Nivo v atmosferi, ki se uporablja za navpično razdvajanje zrakoplovov in je določen z nastavitvijo višinomera na 1013,2 hPa.
- d) Nivo v atmosferi, ki se uporablja za navpično razdvajanje zrakoplovov in je določen z nastavitvijo višinomera na lokalni QFE.

R-03 Številka 600 se v radijski depeši izgovori kot:

- a) SIX-ZERO-ZERO.
- b) SIX HUNDRED.
- c) SIX-NULL-NULL.
- d) SIXTY- ZERO.

R-04 Točka B na stezi za vožnjo letališča neposredno pred stezo se imenuje: *(glej prilogo 11!)*

- a) HOLDING POINT.
- b) APRON.
- c) LINE-UP POSITION.
- d) CROSSWIND LEG.

R-05 Kaj pomeni mednarodna radiotelefonska okrajšava QDM?

- a) Zračni tlak na nivoju letališča.
- b) Dejansko vreme na letališču.
- c) Zračni tlak na nivoju letališča, preračunan na morski nivo.
- d) Magnetna smer od zrakoplova do postaje goniometra.

R-06 Kaj nastavljam o z gumbom VOL na radijski postaji v zrakoplovu?

- a) Moč sprejemanja.
- b) Moč oddajanja.
- c) Frekvenco.
- d) Glasnost zvočnika oziroma slušalk.

R-07 S katero od spodaj navedenih fraz boste začeli radijsko sporočilo, s katerim nameravate sporočiti na zemljo, da prihajate na pristanek in da potrebujete zdravniško pomoč za sopotnika, ki ima srčni napad?

- a) EMERGENCY, EMERGENCY, EMERGENCY.
- b) MEDICAL, MEDICAL, MEDICAL.
- c) MAYDAY, MAYDAY, MAYDAY.
- d) PANPAN, PANPAN, PANPAN.

R-08 Izraz "CALL SIGN", ki ga pilot zrakoplova prestreznika po radijski zvezi sporoči pilotu prestreženega zrakoplova, pomeni:

- a) Pokličite kontrolo letenja!
- b) Kateri je vaš pozivni znak?
- c) Oddajte znak za poziv v sili!
- d) Pokličite svoje izhodiščno letališče!

LETALSKI PREDPISI (Z)**Z-01 Najmanj koliko mora biti stara oseba, da se lahko prične usposabljanje za pilota ultralahkega zrakoplova?**

- a) Biti mora polnoletna.
- b) 14 let.
- c) 15 let.
- d) 16 let.

Z-02 Koliko traja veljavnost dovoljenja pilota ultralahkega zrakoplova?

- a) 1 leto.
- b) 2 leti.
- c) 3 leta.
- d) 4 leta.

Z-03 Kdo sme izvajati preskusne lete s serijsko grajenim ultralahkim zrakoplovom?

- a) Vsakdo, ki ima veljavno dovoljenje pilota ultralahkega zrakoplova.
- b) Samo pilot z veljavno licenco športnega pilota letala.
- c) Samo učitelj letenja na ultralahkih zrakoplovih, ki ima tudi veljavno licenco športnega pilota letala in posebno pooblastilo URSCS za izvajanje preskusnih letov.
- d) Vsakdo, ki ima veljavno pilotsko dovoljenje pilota ultralahkega zrakoplova in najmanj 200 ur samostojnega letenja na vrsti ultralahkega zrakoplova, ki se preskuša.

Z-04 Koliko časa velja dovoljenje za uporabo reševalnega padala?

- a) 2 leti.
- b) 1 leto.
- c) 6 mesecev.
- d) 3 mesece.

Z-05 Kateri od naštetih štirih predpisanih potrebnih pogojev za letenje z ultralahkimi zrakoplovi so pravilni?

- a) Registriran zrakoplov, travnik ustrezne dolžine, primerno vreme in radijska postaja.
- b) Primerno vreme, ustrezno vzletišče, brezhiben zrakoplov, potrebna obvezna oprema.
- c) Dovoljenja letalskih oblasti, radijska postaja, čelada in primerno vreme.
- d) Potrebna obvezna oprema, predpisani dokumenti, predpisano zavarovanje in predpisana količina goriva.

Z-06 Kateri so obvezni inštrumenti, ki morajo biti vgrajeni v ultralahko jadralno letalo?

- a) Višinomer, brzinomer, variometer in kompas.
- b) Višinomer, brzinomer in variometer.
- c) Višinomer in brzinomer.

Z-7 Ali je dovoljeno uporabljati ultralahki zrakoplov za namene ekonomske propagande?

- a) Ne.
- b) Da.
- c) Da, vendar samo v območju matičnega letališča.
- d) Da, če ima pilot za to posebno dovoljenje CAA.

Z-08 V katerem(ih) jeziku(ih) mora biti izpisano besedilo obvestila o uporabi ultralahkega zrakoplova, ki se mora nahajati na vidnem mestu pred pilotom oz. sopotnikom?

- a) Samo v slovenščini.
- b) V slovenščini in v angleščini, nemščini ali italijanščini.
- c) V slovenščini in v angleščini.
- d) V angleščini, lahko pa tudi v slovenščini.

Z-09 V pogojno prepovedani zoni je letenje zrakoplovov:

- a) načelno prepovedano, vendar možno po dogovoru s kontrolo letenja.
- b) načelno dovoljeno, vendar na lastno odgovornost.
- c) vedno prepovedano.
- d) dovoljeno v določenih časovnih obdobjih in pod določenimi pogoji.

Z-10 Katerega od navedenih pogojev, ki zadevajo oblačnost in vidnost tal, je potrebno zadostiti pri letenju zrakoplovov v zračnem prostoru razreda G na višinah 900 m (3.000 ft) MSL ali manj, oziroma 300 m (1.000 ft) nad terenom, kar je višje?

- a) Vodoravna oddaljenost od oblakov mora biti vsaj 1.500 m, navpična pa 300 m (1.000 ft).
- b) (2) Vodoravna oddaljenost od oblakov mora biti vsaj 5 km, navpična pa 1,5 km.
- c) Zrakoplov mora leteti izven oblakov in pilot mora ves čas videti tla.

Z-11 Kolikšna je minimalna dovoljena višina za prelet naseljenega kraja z ultralahkim zrakoplovom, jadralnim zmajem oziroma jadralnim padalom?

- a) 500 metrov.
- b) 300 metrov.
- c) 50 metrov.
- d) Tolikšna, da v primeru odpovedi motorja omogoča doseganje primerne terena za varen pristanek.

Z-12 Na pobočju jadrajo jadralni zmaj, jadralno padalo in jadralno letalo. Katera od navedb, ki zadevajo let v čelo, je pravilna?

- a) Prednost imata jadralni zmaj in jadralno padalo, zato mora dati jadralno letalo prednost tako, da se jima umakne od pobočja.
- b) Jadralno letalo mora dati prednost jadralnemu zmaju in jadralnemu padalu, jadralni zmaj mora dati prednost jadralnemu padalu.
- c) Tisti zrakoplov, ki ima pobočje na svoji desni, ima prednost.

Z-13 Katera od navedb, ki zadevajo prednost pri križanju poti zrakoplovov v letu, je pravilna?

- a) Zrakoplovi normalne kategorije morajo dati prednost ultralahkim zrakoplovom.
- b) Letala morajo dati prednost helikopterjem.
- c) Letala v prostem letu morajo dati prednost zrakoplovom brez motornega pogona.
- d) Ultralahki zrakoplovi morajo dati prednost zrakoplovom normalne kategorije.

Z-14 Kateri zrakoplov mora dati prednost, če motornemu zmaju z ugasnjenim motorjem v drsnem letu z desne križa pot letalo?

- a) Motorni zmaj.
- b) Letalo.
- c) Oba zrakoplova.
- d) Hitrejši zrakoplov.

Z-15 Kakšen pomen ima znak v obliki bele telovadne ročke (slika D), postavljen na signalnem prostoru na letališču? (glej prilogo 12!)

- a) Pristajanje v smeri vzporedno s kroglama oziroma pravokotno na prečko!
- b) Pristajanje samo na utrjenih površinah!
- c) Pristajanje in vožnje samo po utrjenih površinah!
- d) Ne pristajajte!

Z-16 S katerim signalom z zastavami javi pomočnik na startu vozniku vitla, da se je jadralno letalo pričelo premikati?

- a) Belo zastavo drži vodoravno nad tlemi.
- b) Z belo zastavo pomaha v navpični ravnini nad tlemi.
- c) Z belo in z rdečo zastavo istočasno maha nad glavo.
- d) Z belo zastavo maha nad glavo.

Z-17 Za nočno letenje se na teritoriju Republike Slovenije šteje čas letenja med:

- a) sončnim zahodom in sončnim vzhodom.
- b) pol ure pred sončnim zahodom in pol ure po sončnem vzhodu.
- c) eno uro po sončnem zahodu in eno uro po sončnem vzhodu.
- d) pol ure po sončnem zahodu in pol ure pred sončnim vzhodom.

Z-18 Katera frekvenca je določena za pogovore med zrakoplovom prestreznikom in prestreženim zrakoplovom?

- a) Mednarodna frekvenca za primer nevarnosti 121,5 MHz.
- b) Lokalna frekvenca zračnih oboroženih sil.
- c) Lokalna frekvenca za primer sile.
- d) Frekvenca za pogovore zrak-zrak.

Z-19 Kaj je dolžan storiti pilot VFR zrakoplova, ki ga prestreže vojaški zrakoplov?

- a) Poskusiti mora dobiti radijsko zvezo z zrakoplovom prestreznikom na frekvenci 121,5 MHz in se ravnati s skladu s signali za prestrezanje.
- b) Na transponder mora nastaviti A 7700.
- c) Z ustreznimi signali mora potrjevati sprejem navodil zrakoplova prestreznika.
- d) Vsi gornji odgovori so pravilni.